

ISSN 1303-9075

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
ORTA DOĞU ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

ORTA DOĞU ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

OCAK 2010

Cilt : VIII

Sayı : 1

ELAZIĞ
2012

Sahibi

Prof. Dr. A. Feyzi BİNGÖL
Fırat Üniversitesi Rektörü

Editörler

Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK
Orta Doğu Araştırmaları Merkezi Müdürü
Prof. Dr. Enver ÇAKAR
İnsani ve Sosyal Bilimler Fakültesi Tarih Bölümü

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK
Orta Doğu Araştırmaları Merkezi Müdürü
Prof. Dr. M. Beşir AŞAN
Tarih Şubesi Müdürü
Prof. Dr. Saadettin TONBUL
Coğrafya Şubesi Müdürü
Prof. Dr. Ali YILDIRIM
Dil ve Edebiyat Şubesi Müdürü
Prof. Dr. Cemalettin ÇOPUROĞLU
Sosyoloji Şubesi Müdürü
Yrd. Doç. Dr. Rifat ÖZDEMİR
Tercüme Şubesi Müdürü
Prof. Dr. Esmâ ŞİMŞEK
Halk Kültürü Şubesi Müdürü

Bu Sayının Hakem Heyeti

Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK (Fırat Ün.)
Prof. Dr. M. Beşir AŞAN (Fırat Ün.)
Prof. Dr. İbrahim YILMAZÇELİK (Fırat Ün.)
Prof. Dr. Enver ÇAKAR (Fırat Ün.)
Prof. Dr. Ömer Osman UMAR (Fırat Ün.)
Prof. Dr. Mehmet ÇELİK (Celalbayer Ün.)
Prof. Dr. Abdülhalik BAKIR (Bilecik Ün.)
Prof. Dr. Yücel ÖZTÜRK (Sakarya Ün.)
Prof. Dr. Muammer GÜL (Harran Ün.)
Doç. Dr. Ümit KOÇ (Celalbayer Ün.)
Doç. Dr. Yüksel ARSLANTAŞ (Fırat Ün.)

**T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
ORTA DOĞU
ARAŞTIRMALARI
MERKEZİ**

**ORTA DOĞU
ARAŞTIRMALARI
DERGİSİ**

OCAK 2010

Cilt: VIII Sayı: 1

ISSN: 1303-9075

**Elazığ
2012**

Fırat Üniversitesi Orta Doğu Araştırmaları Dergisi VIII/1

ISSN: 1303-9075

Basım Yeri: Elazığ

Basım Tarihi: 2012

Dizgi: Prof. Dr. Enver ÇAKAR

Baskı: Fırat Üniversitesi Basımevi

Baskı Adedi: 500

• *Orta Doğu Araştırmaları Dergisi* yılda iki defa yayınlanır. Orta Doğu'nun tarih, coğrafya, sosyoloji, dil ve edebiyat ve halk kültürü ile ilgili çalışmalara yer verir.

• Her hakkı mahfuzdur. Fırat Üniversitesi'nin izni olmadan tamamen veya kısmen çoğaltılamaz.

• Yayınlanan yazılarda ileri sürülen görüşler yazarlarına aittir. Merkezimizin görüşünü yansıtmaz. Bundan dolayı merkezimiz mesuliyet kabul etmez.

İsteme adresi: Fırat Üniversitesi Orta Doğu Araştırmaları Merkezi Müdürlüğü Elazığ/
Türkiye

Tlf: 0.424.2370000/3836-3839

Fax: 0.424.2330062

email: mozturk@firat.edu.tr

ecakar@firat.edu.tr

İÇİNDEKİLER

Canan KUŞ

Tevrat, İncil ve Kur'ân-ı Kerîm'deki Kölelik Kavramı Üzerine Bazı Düşünceler 1

Aydın ÇELİK-Akif RENÇBER

İslam Fethinden Selçuklu Hâkimiyetine Kadar Rey Şehri'nin Siyasî Tarihi 35

Enver ÇAKAR-Mehtap NASIROĞLU

Halep Ulu Camii Vakfı (1584 Tarihli Evkaf Defterine Göre) 69

Kadir KASALAK

Paris Barış Konferansında Ermeniler ve Kürtler 101

Taner YILDIRIM

Abbasilerin Kuruluşundan Fatımilere Doğu Ticaretinde Basra Körfezi ile Kızıl Deniz Arasındaki Rekabet 121

Zekiye TUNÇ

Kafkasya'dan Ön Asya'ya Kimmer-İskit Göçleri 147

Önder GÜLER-Aydın ÇELİK

Altın Orda -Bizans Münasebetleri (1261-1395)..... 161

Ahmet ALTUNGÖK

Ortaçağ Türk Dünyasında Haberleşme Kurumları: Casusluk ve Postacılık Faaliyetleri 173

Yayın İlkeleri/Publication Principles..... 213